

1859.

Zondag 28 Augustus

No. 35.

PARAMARIBO, 27 AUGUSTUS 1859.

De verjaardag van Z. K. H. WILLEM ALEXANDER KAREL HENDRIK FREDERIK, tweede zoon des Konings, is eergister op de gewone wijze herdacht geworden.

By het ter perse leggen dezes ontvingen wij per de koloniale schoener *Coronie* het bericht, dat by het vertrek van dien bodem van Demerary des namiddags 3 ure van den 24n. dezer, via *Coronie* naar herwaarts, de Europese brievenbode aldaar nog niet was aangekomen.

Onze Ond. Gouverneur-Schippen en familie zijn er door eene Commissie van notabelen en eene Eerewacht bij hunne landing ontvangen.

Het armwezen is een tak van algemeen bestuur, dat in Nederland meer dan elders, de algemeene belasting gaande maakt, omdat het in verband staat tot eene der hoofdbronnen van het Nederlandsche volks-karakter, nl. de weldadigheid. Uit dien hoofde is het interessant na te gaan, welke uitkomsten de verrichtingen aangaande het armbestuur over 1857 gehad hebben, over welke de regering dezer dagen een uitvoerig verslag aan de Tweede Kamer heeft uitgebracht. Uit dit verslag blijkt o. a. dat er in 1857 waren besturen voor huiszittende armen 3645, die uitgegeven hebben f. 4,334,039.75; genootschappen, die aan schamele armen onderstand verleenen 145, wier uitgaven bedroegen f. 132,345.95; 131 vereenigingen of commissien, die gedurende den winter uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen, met eene uitgave

van f. 261,181.33; 49 genootschappen tot het verleenen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen, die uitgegeven hebben eene som van f. 32,152.41; 678 godshuizen van verschillende aard, met eene gezamenlijke uitgave van f. 2,957,636.16; 51 gast- of ziekenhuizen, die uitgegeven hebben eene som van f. 765,579.17; 11 geneeskundige gestichten voor krankzinnigen, die uitgaven eene som van f. 355,266.80; 39 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen, in daartoe ingerichte werkplaatsen, met eene uitgave van f. 210,242.52; en 68 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen op andere wijze, dan in daartoe ingerichte werkplaatsen, die aan dit doel gewijd hebben eene som van f. 67,045.80.

iets over de OORSPRONKELIJKE BEWONERS VAN AMERIKA.

§ Do beoefening der geschiedenis, die onderwijzers der natien leert ons dat er nooit eenig volk het toppunt van magt en aanzien of zelfs eenigen trap van grootheid heeft kunnen bereiken, zonder eerst een tijdperk te hebben doorgeworfeld van strijd en ontwikkeling, het strijd die het volk zelf zijne krachten deed kennen en die het tevens leerde hoe die te gebruiken. Niet zoo zeer bedoelen wij hiermede bepaald oorlogen of pogingen om zich van een vreemd volk te ontdoen; elk volk heeft gedurende zijn tijdperk van ontwikkeling meestal de grootste vijand in zich zelf gehad. De strijd die beslissen het of de jonge staat eenmaal een magtig rijk zal worden, of hij weg zal zinken voor dat zijn rijpere leeftijd bereikt is. Het wordt tegen de hartstogten der menschen en, zoo, wel tegen hunne goede en edele opwekkingen als tegen hunne kwade neigingen gevoerd.

Wanneer wij nu, door de beschouwing van zoo vele volken der oude en nieuwe geschiedenis, van de waarheid hiervan, van de noodzakelijkheid van dit tijdperk van ontwikkeling overtuigd zijn, een blik slaan op de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, dan kunnen we schier niet geloogen dat daár waar men nu een bloeiende Staat met zoo vele liberalen instellingen, met een eeuw geladen niet dan boschen en moeras bestond, welke tot verblijfplaats strekten van eenige stammen Rode Indianen, de oorspronkelijke bewoners die afsteken. Daár moeras, daár Indianen, daár waar de grond thans bedekt is met steden en havens, waar de spoorwegen dagelijks duizenden beschaafde blanken en miljoenen penden goed door het land voeren, waar dag van dag handel en welvaart toeneemen, waar 30 miljoen zielen hun onderhoud en vaderland vinden. — Onmogelijk zult gij mischien nitroepen. — En toch is dit zoo geschiede lezer. Nog geen honderd jaar geleden was Noord-Amerika deels het eiendeel van Roodhuiden die een zwerfend leven leidden of daar veel geringer dan de tegenwoordige bewoners in uitgestrekte gewesten verspreid leefden, en zich hier en daar tot kleine stammen vereenigden.

Naar miste meer landverhuizers zich in deze gewesten vestigden, werden de Roodhuiden allengs meer naar het binneland terug gedruwen, maar werden voor de vreemde indringers op hunne beurt gevaarlijk en vaak gierige vijanden. Met mitanderijng der Peruaans en Mexicaans kan de beschaving dezer bevolking een niet zeer hoogen trap bereikt hebben, evenwel hadden ook zij, zoo als trouwen de minst ontwikkelde natien, een eigenaardig soort staatsbestuur, waarvan het doel, dat men het *weg van de sterren* noemt, waarschijnlijk de voorname grond uitmaakt, — vele schone volksverleeringen en vele doodelijke vaten. Deze laatste leeren wij nader kennen uit Cooper's schoone werken, waarin hij ons zulk een levendige belangstelling voor de

DE CHAMPAGNE-KURK

Na een vrolijk souper, zat een zestal jongelieden onder het genot van een flesch champagne met Harry Belmont op de overheerlijke villa zijner moeder bij Richmond, kontende bijeen. Toen het eenigzins laat werd en de gasten met voorzin van hen vertrek spraken, stelde de jonge gastheer voor om vooraf nog een glas te ledigen op hunne beoefening. «En voornamelijk op de bekoorlijke gasten uwens moeder, Grace en Mary Bloomwood», voegde Frank Trevorton, de vrolijkste van het gezelschap, zich tot Harry Belmont toegedend, er bij. «Wat dacht u vergaet u niet, Harry Belmont?», vroeg Harry. «Zij is zoo veel waard als de beide schoone heden te zien. Voor iemand die zich aan hare eenvoudige manieren kan gewennen is zij een juweel.» «Als zij dat?» liet Frank onopzettzaam op volgen. «Van tijd tot tijd heb ik er ook wel zoo een over geslacht. Maar het is jammer dat zij zoo erg eenzijdig is, en nooit een echtgenoot zal bekomen of het moet, loof ik u, zijn.» «Dat is dwaas, zij die haan over het hoofd zien», zeide Harry. «Waarom maakt gij uzelf niet meester van haar?» vroeg eenige zijner gasten. «Ik heb denzelfden opzichthoudendheid verlied en kan dus daaraan niet denken — maar dat bewijst alleen dat ik een dwaas ben even als gij allen.» «Ik verklaar, Harry, dat gij mij bijna overhaalt haar te nemen», riep Frank. «In allen gevallen zou ik bijna wenschen het gevaar te loopen mij het geluk op den hals geschooren te zien. Daarenboven is het schandelijk dat zulk een schoon meisje niet een kans zou hebben om een echtgenoot te bekomen? Wat zoudt gij er van zeggen als wij aannemen dat hij die door den kerk getroffen werd, dien Harry daar van de flesch zal laten

springen?», riep Min. Blanche, moet aanbieden en aldus tegen wil en dank voor geheel zijn leven gelukkig gemaakt worden?» «Augenomen», riep eenigen van het gezelschap. Anderen, vonden er eenige zwaarte in. Ten laatste waa eenige woordenwisseling het besluit genomen, op voorwaarde dat eene vroeger aangekondigde verbintenis, van de halting der komende bepaling onthieven zou. Harry deed den draad los, en de kerk kwam na bijna tegen den zolder gesprongen te zijn, regeltrocks op het hoofd van den ateller neder. «Dat is op my gemunt», riep de ongelukkige held, toen hij den noodlottigen schop op zijn kruin voelde, terwijl een aanhoudend gelach van zijne makkers die niet met hem overoogstomd hielden, hunne blijdschap bewees over het loof, en de rechtvaardigheid van de uitspraak. «Ja, daár ben ik ingelopen», riep Frank, met eene diepe zuucht, «ik zal evenwel mijn woord houden. Volgende afspraak zal ik mij aanhielden, en ik vertrouw op mijn gelukkig gesternte, dat mij eene weigering mag te beurt vallen.» «Eene kanspottende kreten en de algemeene uitroep: «Daar is geen kans loof — dat is geen kans voor te temperden zijne opwellende hoop op deze wijze van ontsnapping.» «Waarom niet?» vroeg hij flauwtjes. «Zij is eenzijdig en arm — gij schoon en rijk;» liet er een van het gezelschap leonisch op volgen. Frank zuchtte; hij gevoelde de kracht der omstandigheden. «Niet het tijt lezer, dat ik u in een geheim inwijd. Het geheel vreemde gesprek dat ik u beschreven heb, was door den persoon die er het meeste belang bij had, gehoord geworden — namelijk door Blanche Bloomwood zelf; want zij was met de andere jonge dames Grace en Mary in de kamer gegaan, die aan de eettaal grensde, en had daar ten gevolge der luide stemmen van de jonge liden bij hun souper, haar naam hooren noemen. De uitslag bevestigde haar de waarheid van het spreekwoord dat luisteraars zelden goed van zich zelve hooren.»

Het zal niet noodig zijn te zeggen dat het gevoel van verdriet en kwelling voor Blanche bij die gelegenheid zeer smartelijk was. De lezer kan zich best voorstellen, dat zij, toen het gesprek verder voortgezet werd, bloosde — haar gelaat bedekte — en beproefde hare ooren dicht te houden, en daar zij door hare geleidsters belet werd te vlugten, terwijl zij haar schertstoud bedard hielden, uit vrees dat eenige beweging hen mogt verraden, zat zij ten laatste bleek en stil, terwijl tranen van jamig gevoelde smart lange hare wangen velden. Haar lijden was echter dubbel zwaar, daar zich ook ander verdriet mengde onder het gevoel van verantwoordiging dat haar bezield, toen zij op zoo onoorbedelinge wijze haren naam hoorde noemen. Wat, zoo zij, eenvoudig en al te gevoelig meisje als zij was, dwaas genoeg geweest ware om te vriendelijk in het open gelaat van Frank Trevorton te zien, tot dat een warm en leeder gevoel voor hem, bijna onmerkbaar in haar ontploegde hart ontkiemde. Wij zijn niet voornemens haar daarvoor enige sympathie te betoonen — zij had niet noodig naar hem te zien, iets voor hem te gevoelen. Zij was hoogst eenzijdig en eenvoudige grofweg hebben, wat iets anders te doen, dan rond te turen, of leeders gevoelens aan te kwaken, te meer daar niemand naar haar niet of iets voor haar gevoelt. Neen, het was zeer berispelijk in onze heldin, en zij zal de gevolgen moeten afwachten, de haar toekomende straf moeten ontvangen. Den volgenden dag bracht Frank, die een dier menschen was, die er van houden den druk van eene onaangename op hen rustende verplichting weg te nemen, door die ogenblikkelijk na te komen, aan Blanche een bezoek om zich van de taak te kwijten, die zijne dwaasheid hem opgelegd had. Daarenboven verbeelde hij zich dat de beste wijze om zijne aanvraag van de hand gewezen te zien was, om zijn verzoek plotseling, zonder enige voorbereiding te doen. De arme Blanche had een slapelozen nacht doorgebracht. Zij werd door verontrustende gedachten gekweld. Hare beproefing was van eenen bijzonderen aard. Zij

Den 12n. Augustus 1859.

1859.

Zondag 28 Augustus

No. 35.

PARAMARIBO, 27-AUGUSTUS 1859.

De verjaardag van Z. K. H. WILLEM ALEXANDER KAREL HENDRIK-FREDERIK, tweede zoon des Konings, is eergister op de gewone wijze herdacht geworden.

Bij het ter perse leggen dezes ontvingen wij per de koloniale schoener *Corpo* het bericht, dat bij het vertrek van dien bodem van Demerary des namiddags 3 ure van den 24n. dzer, via Coronia naar herwaarts, de Europeesche brievenbuis aldaar nog niet was aangekomen.

Onze Oud Gouverneur Schimpf en familie zijn er door eene Commissie van notabelen en eene Eerewacht bij hunne landing ontvangen.

Het armwezen is een tak van algemeen bestuur, dat in Nederland meer dan elders, de algemeene belasting gaande maakt, omdat het in verband staat tot eene der hoofdoudingen van het Nederlandsche volks-karakter, nl. de weldadigheid. Uit dien hoofde is het interessant na te gaan, welke uitkomsten de verrichtingen aangaande het armbestuur over 1857 gehad hebben, over welke de regering dezer dagen een uitvoerig verslag aan de Tweede Kamer heeft uitgebragt. Uit dit verslag blijkt o. a. dat er in 1857 waren besturen voor huiszittende armen 3645, die uitgegeven hebben f 4.334.039.75; genootschappen die aan schamele armen onderstand verleenen 145, wier uitgaven bedroegen f 132.345.95; 131 vereenigingen of commissien die gedurende den winter uitdeelingen doen van levensmiddeelen en brandstoffen, met eene uitgave

van f 261.181.33; 49 genootschappen tot het verleen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen, die uitgegeven hebben eene som van f 32.152.41; 678 godshuizen van verschillenden aard met eene gezamenlijke uitgave van f 2.957.636.16; 51 gast- of ziekenhuizen, die uitgegeven hebben eene som van f 765.579.17; 11 geneeskundige gestichten voor krankzinnigen, die uitgaven eene som van f 355.266.80; 39 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen in daartoe ingerigte werkplaatsen, met eene uitgave van f 210.242.52; en 68 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen op andere wijze dan in daartoe ingerigte werkplaatsen, die aan dit doel gewijd hebben eene som van f 67.045.80.

IETS OVER DE OORSPRONKELIJKE BEWONERS VAN AMERIKA.

§ De beoefening der geschiedenis, die onderwijzers der natien leert ons dat er nooit eenigzins het toppunt van magt en aanzien, of zelfs eenigen trap van grootheid heeft kunnen bereiken, zonder eerst een tijdperk te hebben doorgeworfeld van strijd en ontwikkeling, een strijd die het volk zelf zijne krachten deed kennen en die het tevens leerde hoe die te gebruiken. Niet zoo zeer bedoelen wij hiermede bepaald oorlogen of pegenen om zich van een vreemd juk te ontdoen; elk volk heeft gedurende zijn tijdperk van ontwikkeling meestal de grootsche vijand in zich zelf gezien. Die strijd die beslissen het of de jonge staat eenmaal een magtig rijk zal worden, dan of hij wegzinken zal voor dat zijne rijpere leeftijd bereikt is, wordt tegen de hartstogten der menschen en zoo wel tegen hunne goede en edele opwekkingen als tegen hunne kwade neigingen gevoerd. Wanneer wij nu door de beschouwing

van zo vele volken der oude en nieuwe geschiedenis, van de waarheid hiervan, van de goedkeuring van dit tijdperk van ontwikkeling overtuigd zijn, een blik slaan op de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, dan kunnen we schien niet gelooven dat daar waar men nu een bloeiende Staat ziet met liberale instellingen, nog geen eeuw geleden niets dan bosch en moeras bestond, welke tot verblijfsplaats strekten van eenige stammen Rode Indianen, de oorspronkelijke bewoners die streken.

Daar moeras, daar Indianen, daar waar de grond thans bedekt is met steden en havens, waar de spoorwegen dagelijks duizende bechaafde blanken en miljoenen ponden goed door het land voeren, waar dag aan dag handel en welvaart toenemen, waar 30 miljoen zielen hun onderhoud en vaderland vinden. — Onmogelijk zult gij mischien uitroepen. — En toch is dit zoo geachte lezer. Nog geen honderd jaar geleden was Noord-Amerika deels het erfdeel van Roodhuiden die een zwervend leven leidden of daar veel geringer dan de tegenwoordige bewoners in uitgestrekte gewesten verspreid leefden, en zich hier en daar tot kleine stammen vereenigden.

Naar mate meer landverhuizers zich in deze gewesten vestigden, werden de Roodhuiden allengs meer naar het binnenland terug gedreven, maar werden voor de vreemde indringers op hunne beurt gevaarlijke en wraakgierige vijanden. Met uitzondering der Peru- en Mexicanen kan de beschaving dezer bevolking een niet zeer hoog trap bereikt hebben, evenwel hadden ook zij, zoo als trouwen de minst ontwikkelde natien een eigenaardig soort staatsbestuur, waarvan het bereik, dat men het regt van den sterkten noemt, waarschijnlijk de voorname grond uitmaakt. — vele schoone volksverlevingen en vele doodelijke raten. Deze laatste leeren wij nader kennen uit Cooper's schoone werken, waarin hij ons zulk eene levendige belangstelling voor de

Delawares en hunne vrienden, zulk een diepen afkeer weet in te boezemen tegen de Oneidas, de Iroquois, de Mohawks, in kort voor alles wat de naam van Mongo draagt.

De stem der Delawares, zou, als de zwakste zijnde, waarschijnlijk door zijn magtige vijanden overwonnen zijn, indien niet een overstaanbare overmagt hen beiden vernietigd had. — Het aantal der oorspronkelijke bewoners is moeilijk te bepalen; in alle gewesten ontmoette men deze Roodhuiden en voornamelijk op de grenzen der bechaafde staten; maar zeker is het, dat hun aantal, zelfs als men de hoogste reëning als de ware aanneemt, in het minst niet in verhouding kan geweest zijn met het uitgestrekt grondgebied dat zij tot woonplaats gekozen hadden. Het lijkt geen twijfel dat de toenemende kolonisatie hun ondergang verhaast en hun gedecimeerd heeft, maar zelfs als men dit alles in rekening brengt is het onmogelijk aan te nemen dat het een groot volk kan geweest zijn dat in den tijd van een eeuw op eenige honderd duizend zielen na geheel is verdreven; dat volk kan nimmer groot of magtig geweest zijn in den zin dien men in Europa aan die woorden hecht. Het rouw wel iets bovennatuurlijks zijn, die 500.000 roodhuiden, die nu nog op de aardbodem leven, het overblijfsel waren van zoo veel miljoenen, als Amerika had kunnen bewonen, en dit getal is nogtans waarschijnlijk te groot. In 1850 werd deze bevolking op 400.764 zielen geschat en eedert dien tijd heeft de dood vele slagtoffers onder hem geëischt en, waarschijnlijk is de bevolking nu reeds veel geringer. De Amerikanen gaan in den staatkundigen omgang met deze stammen met zeer veel omsigtigheid te werk; een afzonderlijke tak van het Departement van Buitenlandse Zaken is geheel daaraan gewijd; en over het algemeen is de staatkunde die het bestuur der Vereenigde Staten tegenover hen volgt, liberaal en zelfs min of meer onbaat-

DE CHAMPAGNE-KURK

Nu een vrolijk soupé, sat een zestal jongelieden onder het genot van een flesch champagne met Harry Besumont op de overheerlijke villa zijner moeder bij Richmond, koutende bijeen.

Toen het eenigzins laat werd en de gasten wet wooten van hun vertrek spraken, stelde de jonge gastheer voor om vooraf nog een glas te ledigen op hunne beoefeningen.

«En voornamelijk op de bekoorlijke gasten uwer moeder, Grace en Mary Bloomwood!» voegde Frank Trevorton, de vrolijkste van het gezelschap, zich tot Harry Besumont buigend, er bij.

«Waarom vergeet gij haar nicht, Blanche?» vroeg Harry.

«Zij is zoo veel waard als de beide schoonheden te zamen. Voor iemand die zich aan hare eenvoudige manieren kan gewennen is zij een juweel.»

«Is zij dat?» liet Frank er onachtzaam op volgen.

«Van tijd tot tijd heb ik er ook wel een eenigzins geacht. Maar het is jammer dat zij zoo erg eenvoudig is, en nooit een tegemoet zal bekomen of het moet bij toeval zijn.»

«Doe te dwazen zij die haar over het hoofd zien?» zeide Harry.

«Waarom maakt gij uzelf niet meester van haar?» vroeg eenige zijner gasten.

«Ik?» riep Harry uit. «Ik ben zelf op een schoonheid verlied en kan dus daaraan niet denken — maar dat bewijst alleen dat ik een dwaas ben even als gij alle!»

«Ik verklaar, Harry, dat gij mij bijna overhaalt haar te nemen!» riep Frank. «In allen gevalle zou ik bijna wenschen het gevecht te loopen mij het geluk op den hals geschoven te zien. Daarenboven is het schandelijk dat zulk een schoon meisje niet één kans zou hebben om een echtgenoot te bekomen? Wat zoudt gij er van zeggen als wij aannemen dat hij die door den kerk getroffen werd, dien Harry daar van de flesch zal laten

springen? zich aan Miss Blanche moet aanbieden en aldus tegen wil en dank voor geheel zijn leven gelukkig gemaakt worden?»

«Aangenomen!» riep eenigen van het gezelschap. Anderen vonden, er eenige zwaagheid in. Ten laatste was na eenige woordenwisseling het besluit genomen, op voorwaarde dat een vroeger aangegane verbintenis, van de zalving der gekerkte bepaling ontheffen zou.

Harry sned den draad los, en de kerk kwam nabij de tegen den zolder gesprongen te zijn, regstreeks op het hoofd van den steller neder.

«Dat is op my gemunt!» riep de ongelukkige held, toen hij den noodlottigen schop op zijn kruin voelde, terwijl een aanhoudend gelach van zijne makkers die niet met hem overeengestemd hadden, hunne blijdschap bewees over het toeval, en de regtvaardigheid van de uitspraak.

«Ja, daar ben ik ingeloopt,» riep Frank, met eene diepe zuucht. «Ik zal evenwel mijn woord houden. Volgens afspraak zal ik mij aanbieden, en ik vertrouw op mijn gelukkig gesternte, dat mij eene weigering mag te beurt vallen.»

Eene bespottende kreet en de algemeene uitroep: «Daar is geen kans los — daar is geen kans voor in temperden zijne opwellende hoop op deze wijze van ontsnapping.

«Waarom niet?» vroeg hij flauwtjes. «Zij is eenvoudig en arm — gij schoon en rijk; zij liet er een van het gezelschap leconisch op volgen.

Frank zuchtte; hij gevoelde de kracht der omstandigheden.

Na wort het tijd lezer, dat ik u in een geheim inwijd. Het geheel vreemde gesprek dat ik u beschreven heb, was door den persoon die er het meeste belang bij had, gehoord geworden — namelijk door Blanche Bloomwood zelf; want zij was met de andere jonge dames Grace en Mary in de kamer gegaan, die aan de oetzaal grensde, en had daar ten gevolge der luide stemmen van de jongelieden bij hun soupé, haar naam hooren noemen. De uitslag bevestigde haar de waarheid van het spreekwoord «dat luisteraars zelden goed van zich zelven hooren.»

Het zal niet noodig zijn te zeggen dat het gevoel van verdriet en kwelling voor Blanche bij die gelegenheid zeer smartelijk was. De lezer kan zich best voorstellen, dat zij, toen het gesprek verder voortgezet werd, bloede haar gelaat bedekte — en beproefde hare ooren dicht te houden, en daar zij door hare geleidsters belet werd te vlugten, terwijl zij haar schertstoud bedaad hielden, uit vrees dat eenige beweging hen mogt verraden, zat zij ten laatste bleek en stil, terwijl tranen van innig gevoelde smart langs hare wangen rolden.

Haar lijden was echter dubbel zwaar, daar zich een ander verdriet mengde onder het gevoel van verantwoordelijkheid dat haar bezield, toen zij op zoo onbehoorlijke wijze haren naam hoorde noemen. Wat, zoo zij, eenvoudig en al te gevoelig meisje als zij was, dwaas genoeg geweest ware om te vriendelijk in het open gelaat van Frank Trevorton te zien, tot dat een warm en teeder gevoel voor hem, bijna onmerkbaar in haar onpersoonlijk hart ontkiemde!

Wij zijn niet voornemens haar daarvoor eenige sympathie te betoonen — zij had niet noodig naar hem te zien, iets voor hem te gevoelen. Zij was hoogst eenvoudig en eenvoudige vrouwen hebben wel iets anders te doen, dan rond te luren of teeder gevoelens aan te kweken, te meer daar niemand naar haar niet of iets voor haar gevoelt. Neen, het was zeer berispelijk in onze heldin, en zij zal de gevolgen moeten afwachten, de haar toekomende straf moeten ontvangen.

Den volgenden dag bragt Frank, die een dier menschen was, die er van houden den druk van een onaangename op hen rustende verplichting weg te nemen, door die oogenblikkelijk na te komen, aan Blanche een bezoek om zich van de taak te kwijten, die zijne dwaasheid hem opgelegd had. Daarenboven verbeelde hij zich dat de beste wijze om zijne aanvraag van de hand gewezen te zien was, om zijn verzoek plotseling, zonder eenige voorbereiding te doen.

De arme Blanche had een slapelozen nacht doorgedragt. Zij werd door verontrustende gedachten gekweld. Hare beproefing was van eenen bijzonderen aard. Zij

zuchtig. — Al wat de Roodhuiden van hen te lijden gehad hebben, de noodzakelijke onvermijdelijke gevolgen van toenemende beschaving nitgezondend, is geheel aan de gewetenloosheid van enkele individuen te wijten; de staat heeft hen altijd goed behandeld en zij hebben steeds het voornaamste onderwerp uitgemaakt van de overpeiningen der Transatlantische philantropen. — Het gisgevoel waarmede dezen zich bezig houden, bestaat hierin, hoe een schijnbaar onvermijdelijke vernietiging, hetzij geheel voor te komen, hetzij in een vermindering en versmalling met de blanken te veranderen. Het is zelfs voor een oppervlakkige beschouwer, klaarblijkelijk, dat de stem der Roodhuiden, als volk, ten val gedoemd is, en nogtans kan hun lot misschien verzacht worden door een welgemeende, verstandige leiding; en daardoor is het nog mogelijk dat een klein aantal de algemeene vernietiging ontkomen en voor uitsterven bewaard blijven kan.

Nergens ter wereld bestaat zeker beter gelegenheid tot oefening voor liefhebbers van het vak der volkenkunde, want elke verschillende stam heeft zijn eigenaardige zeden, gewoonten en karakter. Zij die het binnenland, bewonen (d. i. het binnenste deel van het vaste land, de grenzen der westelijke Staten) zijn voor de Noord-Amerikanen de lastigste en gevaarlijkste vijanden en een hunner stammen kan soms meer dan 2000 ridders in het veld brengen.

In Californië zijn de Roodhuiden eveneens zeer onhandelbaar, hetgeen evenwel aan de ruwe en wreede behandeling der jongst aangekomen goudzoekers is toe te schrijven; de gestichtste en woelgste van alle stammen is echter de groote Mexicaansche stam die, ongewoon aan eenigen dwang of onderwerping, zoo gevaarlijk en onhandelbaar geworden zijn dat de Amerikanen hierdoor geregtvaardigd zijn in Mexico steeds een staand leger op de been te hebben. — Dit leger, 18,000 man sterk wordt gewoonlijk tegen deze stammen gebruikt, dewijl de Roodhuiden ten Oosten van den Mississippi meestal vredelievend en rustig zijn.

Men zal zich een flauw denkbeeld kunnen vormen van de moeilijkheid, waarin het bestuur der Vereenigde Staten door een zeer klein aantal Indianen gewikkeld kan worden, door het feit dat een stam, die hen bijzonder veel last berokkend had, ten slotte slechts uit 200 man bleek te bestaan. — De staatkunde door de Unie gevolgd in hare behandeling van de vreedzame en rustige stammen strekt haar bijzonder tot een vroeger trachtte men op de volgende wijze hen te beschermen en voor een wissel ondergang te behoeden. Naarmate de beschaving zich in alle streken van het land verspreidde, trokken de

Roodhuiden verder terug, en ontvingen dan van de Unie een zekere uitgestrektheid land, dat soms meer dan 300 acres per man bedraagt; zij staan dan onder het toezigt van een opzitter, en alle middelen, die hun een gelukkigen toestand zouden kunnen verzekeren, worden zooveel mogelijk in het werk gesteld; alle maatregelen genomen die een philantroop noodzakelijk en voldoende zou achten voor menschen geluk. Behalve het grondbesit wordt hen nog zooveel geld gegeven als men kan berekenen, dat zij voor hun behoeften behoeften; daarenboven werd zulk een stam 200 zeer met gitten overladen, dat men daar het ideaal van een gelukkige, gezellige maatschappij zou meenen te vinden. — Intusschen heeft men zich in deze meening teleurgesteld gevonden. Het geheele stelsel bleek onvoldoende, ofschoon niet zoo zeer om reden of door eigenschappen der Roodhuiden bijzonder eigen, als wel door de zwakte van het menschelijke geslacht. Men bevond dat lieden wien het leven zoo gemakkelijk gemaakt werd, voor wien, om met eenen volksdichter te spreken, „Bij alle schreden, het pad geleucht werd en gerooit“, alle mogelijkheden naar beschaving en ontwikkeling geheel verdwenen; — of zij gaven zich geheel aan luiheid en vadsigheid over, of zij vertrokken in losbandigheid, en het bleef Aldra dat alleen door hen een bepaald deel van de gaven, zij uit den doodskamp konden worden wakker geschild. Hun energie moest worden opgewekt men moest op hun eergevoel werken; ze dan wedijveren te zien, zamen te streven en strijden om een of ander edel doel, want zonder strijd geen ontwikkeling, geen vooruitgang.

Dezen zijn de beproevingen der Vereenigde Staten nu ingelagen om de vroeger eigenaars van het land dat zij in bezit genomen hebben en waar in magt, aanzien en rijkdom zoo snel zijn toegenomen, voor eenen wissel ondergang te behoeden. — Wat heeft den Amerikanen ook te laste mag leggen hierin hebben zij hun plicht gedaan; zij hebben de gevallen vlijdelijk gespaard, hielden getoond dat te midden der materiële belangen alle liefde voor den medemenschen nog niet aan laag eigenbelang wordt opgeofferd. — Moge hunne pogingen wel goeden uitslag worden bekroond.

HET SNIJVENDE DUITSCHLAND
Men heeft een geleerd Duitschland, een kunstenaar beoefenend Duitschland, een aristocratisch, democratisch, bureaucratisch, plutocratisch Duitschland, maar ons met ook een eenige aandachts wijden naar het wazende Duitschland. Men zal er overnemen steld staan als men eens nagaat wat dit al te beduidend heeft. De Duitschers weten wel van denken, verbruiken meer snijf-taluk dan alle andere, veel minder denkende volken, te zamen. Het geheele Duitsche denkvermogen wordt door snijf ontleven. Dit is verschrikkelijk, maar niettemin waer.

Door elkander gerekend zijn er onder de personen, die onder de privilegien van den Duitschen Bond leven, 4 miljoen personen die snijven. Van die 4 miljoen personen verbruikt door elkander gerekend een individu een lood per twee dagen, dus maakt de gesamenlijke snijf, die door al die 4 miljoen personen verbruikt wordt, eens hoeveelheid uit van 22,812,500 pond. Bereken men nu de waarde van een lood door een gerekend op 4 penningen, dan verkrijgt men eens jaarlijksche som van 9,125,000 thalers. Verondersteld eens dat al de snijvers in Duitschland met elkander overeenkwamen gedurende slechts een jaar niet te snijven; welke prachtige gebouwen, welke nationale instellingen, ten algemeenen maats konden er dan voor zulk een kapitaal niet worden tot stand gebracht? Maar hoeveel snijf gaat er niet geheel en al verloren! Men kan al te zeker aannemen dat er van elk snijf, alvorens dit de plaats zijner bestemming bereikt, een vierde verloren gaat. Elke weg, elke rond, elke draai, de zijpleasen in de Duitse kerken, waar de Duitse burger zijne openbare godsdienst-oefeningen houdt, dan zal hij zien dat voor elke plaats de grond met een zwarte vlek geleekend is en hoe verschrikkelijker, de geestelijke voor zijnen hoorders de hel afmaakt, des te sterker snijft men en des te zwarter zullen ook zijne de geestelijke dienst, die bleekten op den grond er uitzien. Op die manier gaat er eens som van der 2,312,500 thalers verloren! Wie koopt er achtereis Akende maatschappij die eens machine uitvindt om dit verloren gaande vierde gedeelte bijeen te zamelen? Zulk een onderneming zou, ingetwijfeld, schoons winsten afwerpen. In weerwil van al dat snijven is het echter nog geen zins bewegen, dat de Duitser ook een goede neus heeft; hetgeen een *spenstus*, noemt, schijnt hem althans ten eenenmale te ontbreken. Hij laat zich in de opzigt door andere natiën den loel afstieken. Daarom gevoelt zich de Duitser ook minder te huis op het terrein van politiek, diplomatie en hij moet hierover in den regel voor andere volken onder doen. Ook blijft het nog eens vraag, de aandacht der wijgeeren, natuurkundigen en geschiedkundigen ten volle waardig of de misstak voor de Duitschers een geluk of een ongeluk is. De wijsbegeerte, natuur- en geschiedkunde zouden hieromtrent echter wel eens een partijdig standpunt kunnen innemen; wijl de boef naar van genoemde wetenschappen niet zelden zelf de grootste liefhebber van snijven is.

MERKWAARDIGE BEREKENING.
Het ontzaglijk groot aantal der bewoners van onze aarde van den tegenwoordigen tijd zoowel als van vroegere tijden, schijnt, oppervlakkig beschouwd, voor geene berekening vatbaar te zijn. Doch als wij uitgaan van de veronderstelling dat de aarde nu zes duizend jaren bestaan heeft, dat zij op dit oogenblik bevolkt wordt door 1000 miljoen inwoners; dat er elke dertig jaar een nieuw geslacht leeft, dat elk vroeger geslacht (averagethe present) en of vier personen staati kunnen op een stuk grond ter grootte van een vierkante el — dan zullen wij bevinden dat dit gansche aantal nog niet een uitgestrektheid gronds inneemt, zoo groot als een vierde gedeelte der oppervlakte van Engeland. — Stellende dat er 6000 jaren verlopen zijn sedert de schepping en dat in elke dertig jaren een nieuw geslacht leeft, dan verkrijgen wij twee honderd geslachten, die elk tegen 1000 miljoen zielen berekend, een aantal van 200,000 miljoen zielen zullen bedragen, deze verdeeld zijnde als 4 zielen op een vierkante el, zullen er overblijven 50,000 miljoenen vierkante ellen. Een vierkante mijl bevat 3,097,600 vierk. ellen, en wanneer men de vorige som door deze som deelt, dan zal het quotient zijn 16,141 vierk. mijlen, van welk getal de wortel, in geheele getallen 127 is, zoodat 127 mijlen zullen blijken genoegzaam te zijn om het ontzaglijk en bijna ondenkbaar getal van 200,000 miljoen menschelijke wezen te bevatten; welk getal groter is dan dat hetwelk het aantal seconden uitdrukt die er thans sedert de schepping verlopen zijn.

RIJCKZONDE
SNIPPERTJES,
Uit mijn Portefeuille.
NIEUWE SERIE
REISONTMOETINGEN VAN
ROBERT NIKKER,
W. E. H. WINKELS.
Rou maakt kennis met majoor PIERKIEK

gevoelde dat zij Frank beminde — en ook levens leed dield, dat hij nooit aan haar gedacht had, en nu zag zij hem voornemens zich in hare magt te stellen. — Zij had zijn aanbod slechts aan te nemen, en de eer zou hem aan haar binden. Daarna — zoo bleef de hooze haar in — kon zij zijn hart winnen — zij zou dan ten minste een gelegenheid hebben die haar nu ontzegd was; en zoo zij na dit alles, al hare hoop tijdel vond, dan kon zij hem ontslaan, en zou zij er niet erger van zijn dan nu. Maar haar vrouwelijke trots kwam tegen deze redenering op — hare vrouwelijke kiesheid verbood haar een geveinsde liefde aan te nemen, of zich aan een man op te dringen. Na zulk een onrustigen nacht, waarin elke bedroefende gedachte haar met vterdrevane verschrikking bezocht, was het voor haar eenige verligting te bemerken dat zij bij helderen dag de overeenkomst van den vorigen avond slechts als scherts beschouwde. In weerwil diert overtuiging, kleedde zij zich dien dag met bijzondere zorg. Zij ging, toen Frank aangediend werd, wat weldra gebeurde, beneden in de gezelschapskamer, volkomen bewust van zijn doel, en ook even zoo bekend met haar antwoord. Frank, de elegante en misschien te vertrouwelijke man van de wereld, was zich zelve bij die gelegenheid klaarblijkelijk niet gelijk. Hij was zichtbaar verward en beschroomd. Hij sprak van duizend verschillende zaken en sprong van het ene onderwerp onverwacht op het andere. De houding van Blanche gaf hem eenigermate zijne bedaardheid terug; maar zijne ongerustheid keerde telkens weer, bij de gedachte aan hare waardigheid te kwetsen door den slag dien hij voorbereide. Er was zoo veel gevoeligheid en teederheid in haar gelaat, dat hij er voor terugdeinsde om hare gevoelens te kwetsen. Hij stelde het nog wat uit en, hoe langer hij draalde, hoe onmogelijker zijne taak hem toeliepen, want hoe meer hij met Blanche sprak, des te hooger moest hij hare inborst schatten. Meer dan eens, besloot hij, bekoord door den rijkdom van haar gesproken en de bevaligheid van hare manieren, zijn aanbod uit te stellen tot hij haar beter had kent.

Daar hij gevoelde dat het mogelijk was op een anderen dag, in een anderen zin kon gesproken worden. De morgen was bijna ten einde toen hij het besluit nam te zeggen. Mevrouw Blanche ik bracht u heden morgen een bezoek met een zeer onaangenaam — ik meen — zeer aangenaam, doch buitengewoon doel. — En die diepe bloot bedektte het gelaat van Blanche; zij beoefde zichtbaar, en Frank vervolgde met gedwongen moed. Mevrouw Blanche, ik kom u hier mijn hand aanbieden. Hij hield plotseling op, als of hij verlegen was, op welke wijze zijne woorden in te kleeden. Het hart van de arme Blanche klopte zoo snel dat zij niet kon spreken. Gedurende de daaropvolgende stilte herstellde Frank zich voldoende van zijne verlegenheid; en zacht op haar te slaan en haast te bewonderen; maar Blanche had ook weldra hare gedachten bijeen. — „Mijnheer Treverton, zeide zij met een zachte en dubbelvleete stem, ik zal hier vragen wat u nouptedit vreemde aanbod is doen? Het is voor mij genoeg overtuigd te zijn dat gij mij niet bemindet en hoewel ik arm en eenvoudig ben kan ik niemand tot echtgenoot kiezen die mij geene genegenheid toedraagt. Ik gevoel dat het niet vriendelijk van u was om — zij kon niet verder spreken. — De opkomende tranen vloed dreigde al hare waardigheid te doen verdwijnen. Zij ging haastig naar de deur. Frank kon bijna zelf zijne tranen het weerhouden bij het gezicht van hare ongevinsde smart; hij volgde haar, vatte hare hand, zich van hem los makende drukte zij met de woorden: „Eene geschiedenis!“ in de zijne en verliet het vertrek. Frank hield het voorwerp in de hand zonder er naar te zien, voor dat hij twee of drie malen de kamer op en neer gewandeld, stiech zelve over zijne onvriendelijkheid en dwaasheid beknord en de arme Blanche hartelijk beklagde. Toen hij de hand opende, zag hij iets zeer zorgvuldig in een zilver papier gewikkeld. Hij ontvouwde het, en vond een champagne-kurk. Het was mogelijk zijn te beschrijven wat Frank gevoelde

toen hij huiswaarts keerde. Hij was geslaagd; hij had de weigering ontvangen waar hij naar verlangde; hij scheen evenwel de lichtzinnige jongeling niet meer dien men zoo verwachtte. Inderdaad hadden het, verstand, de beleefdheid en beschaaftheid van manieren, maar nog meer de waardigheid waarmede zij zijn aanbod had afgewezen, een diepen indruk op hem gemaakt. Wellicht werd hij ook met zijne gewone gevoeligheid in zulke zaken, den toestand van hare gevoelens ten zijnen opzichte, want de mannen zijn ijdele wezens en snel gevoel, van hevatting om te zien of, zoo noodig, zich te verbeelden wat hen vleit. In elk geval hooft de gedachte dat zij bekend was met de redenen die hem bewogen hadden, zijn ongelukkig aanbod te doen; en hare gevoelens onder zulke zonderbare omstandigheden boden hem een vreemd onderwerp voor zijne onderneming aan, voornamelijk zoo zijne veronderstelling omtrent den toestand van haar hart juist was. Hij vond zich derhalve geroepen, om een eenvoudig uit nieuwsgierigheid, het laatste punt te onderzoeken. Een filosofisch onderzoek is, hoewel met een goed doel, onder zekere omstandigheden, gevaarlijk. Die waarheid ondervond Frank lang voor dat zijn leercursus afgelopen was. Hij werd zoo smoorlijk verliefd dat hij zich zelfs in staat gevoelde de eischen van een eenvoudige vrouw in dit opzigt te voldoen. Sommige oppervlakkige opmerkers mogen denken dat dit niet veel te beduiden heeft. Maar ik moet er op wijzen dat dit zeer veel beteekent. — Daar een eenvoudige vrouw, behalve de liefde, die anderen zou voldoen, nog daarenboven zoo veel vraagt om haren twijfel te bevredigen over hare eigen aantrekkingskracht. Maar zoo als ik reeds gezegd heb, de beoovering van Frank was welkomen. Men hoorde hem eens daarna zeggen, dat het gelukkigst oogenblik van zijn leven was geweest toen Blanche hem beleed, dat, hoewel zij niet verkees dat haar lot bevestigd werd door het springen van een champagne-kurk, zij hem reeds bij zijn eerste aanblik beminde. —

die hem als supra die inwijdt als een trouweloze Gynophant, die geheimen van het land der Surfenet... Het is een Roman en een Roman... Het is een verhaal van de Surfenet... Het is een verhaal van de Surfenet...

Ik had nooit gedacht dat Gouda, zoo rijk aan schoonheden was, telkens ontdekten mijn oog een dier heerlijke wezens, welke de dichtster als „Edel keurgesteent, van Hollands maagdenry” had kunnen bezigen. Des namiddags maakten wij niet enige die „keurgesteent” en aus Makt, een rijtoerje, doch, Neerlands zoets lentelucht, die zoo als de knappe soude gezegd hebben, meestal met een blaaswens van de kou op 52 komt. — werd op eens zoo kribbig van hument, dat de dames en wij ook, regt verheugd waren toen liet, rijtoerje was afgegaan. Des avonds gingen wij op uitnodiging naar de woning eener lieve achtenswaardige dame, mevrouw van Tuijthof, zuster van den toenmaligen gouverneur van Utrecht, aan wie wij plegtig werden voorgesteld, terwijl wij in een klein, uitgezochten kintje, een paar uren allet aangehaast, doorbrachten. — Ik maakte daar wezenlijk, belangrijke kennis, voor eerst met mevrouw de Doornik van R... en hare hemelsrijke dochter, die, in de laatste, een creole van Java — benevens een aangehuwd broeder van de Doornik, den majoor Pieter, een bejaard man, van 60, die, echter hupsch, vrolijk en alleaangenaamst van maniere was. Hij was grijs, haren alleen bezeten, dat de tijd, eens lange vrede bij hem had afgelegd. — Bij dit laatste gesprek, liet den majoor, getrokken, een wijk, als ik op dien vertrouwelijke yout, welke anders zoo moeilijk tusschen jeugd en ouderdom plaats vindt. — En bij het afscheid namen liet hij ons niet los, tot dat wij beloofd hadden, hem een bezoek te zullen geven, in zijne bombrige-pud wijerlijke vesting. — Uit het laatste, liet hij ons nog onder het heengaan toe, — En dus als het kan, heerde hij ons af, op een avond op de andere. Des anderen dages avond wandelden wij naar zijne woning. — De lezer ziet, dat ik, om hem in het lange hoofdstuk, wat te gemoet te konnen een „geheelen dag” reisontmoetingen, binnen Gouda overal, dat wat het niet, om de groote reis naar Suriname, liet te bejammenen. Welkom, welkom! riep de majoor Pieter, ons toe, nadat de knecht ons had binnengeleid. — „Jonge vrienden komt, nu eens als afdeelt, kanjaden en wij, gekoude, elke atrengde dienstregul op zijde gezet, kijk niet naar mijne verraderlijke witte haren, doch geloof maar, dat mijn heer de tijd stont op wij loopt, en, door, met een, opelslag, veertig jaren in zijne stellingen is teruggeworpen. Wij drukten den billijkste grijsaard hartelijk de hand. Zie vriende NIKKER, ik heb uwe geschiedenis en uwe plannen gehoord en, daarop, stel ik veel belang in u te meer, omdat gij een onwissele kroep met het lot wil vragen, en, naar een land wilt gaan, waarover ik mij verplicht gevoel, u het een en ander, mede te deelen. Ik boog mij als dankbetuiging voor zijne belangstelling. „Dat land mijn vriend, R... is bij honderd duizend, miljoen bajonetten, een stuk der bedrevenen, een land, iets slechter dan Praderikoor. — Ik hoop majoor, dat gij in uwe kritieke beschouwing iets te sterk zijt. — „Hoop wat gij wilt vriend NIKKER, ik beschouw die kolonie als een plekje op de wereld, waar de hemel, in eens tegenvaardige lui, de algemeene straf-divisie geplaatst heeft. „Hoe majoor... Zie jonge vrienden, mijne haren hebben reeds zestig en vier jaren. — En, wanneer elk uder haartjespreken, heb van de onder-vinding die hun Wiedele dienaar de majoor PIETRIK, zoo wel, als de dier, gehad heeft, uwe beoordeelingen waren mischien, nog krasser dan de mijne. Gij beiden zijt, nog jong en dan, gelukkig, die gij zijt, loopt gij in de „pas du route” zoo zorgeloos op den grooten weg des levens voort, u niet bekommerende, over het billet van inkwartieringen na de marsch, maar ik zeg u met den ernst die mijne ouderdom nu en dan past, elke vrouw en elke man, die daar, haren trekt, en nog niet vergiftigd is door de bittere wereldvrucht der werkelijkheid, zal, moedeloos, als een Paria in snarvolle vergetelheid, roddwalen, tot dat zijn dienst-tijd uit is of met „onbepaald verlof” naar de eenwigheid trekt, zeldzaam gelukt het een, straffeloos te deserttegen — maar, hierbij halt gehouden — wat zullen wij drinken, ik heb heerlijke Chamberlin... De wijn werd op bevel van den majoor binnengebracht, benevens — zoo als wij dadelijk opdervonden, echte Manila sigaren. „Zie zoo! daar wij nu in t uur zijn en onze rimes hebben rukken, wij als trouwe krijgs-makker voort. — „Marsch!

„Majoor!” viel HENRI hem in, „ik propo-... „Goed aangemerkt, jonge vriend, alzo hal-... „Honderd duizend miljoen bajonetten!” juichte HENRI, „de beste generaal veldmaarschalk voor eens geheele wereld-compagnie!” „Gij zijt een flink soldaat mijnheer HENRI, en, zijt u tot Bombardier eerste klasse, denkt aan uw plicht, geeft geregeld vuur, kruid en ammunitie, ligt er bij, vaten in den kelder, goed aangelegd en den vijand, nooit tijd gelaten om de zwakke zijde onzer stellingen te laten bemerken of te overrompelen en nu de eerste les van den soldaat, staat!” „Henri landde, wij legden aan — vuurden en brachten onze geweten af. „Mijn vriend NIKKER!” vervolgde de majoor nadien eigenaardigen smak met den mond, die in hem, een wijken was, bewees. „Ofschoon ik volstrekt het regt niet heb, om mij met uwe plannen te bemoeijen, zoo wil ik door openhartigheid, mijne handeling vrij pleiten: deze samenkomst is niet zoo geheel onvoorbereid, maar tengevolge eener coalitie, tusschen uwe zuster MARIK, den heer NIKKER Senior en den majoor PIETRIK. Zij, wenschen, u in het vaderland te houden, en daarom door mijne ondervinding in dat land, dat ik zoo even, voor lang, een straf-divisie noemde, — a met den toestand, die hier zoo onplekkelijk is, bekeud te maken. Ik geloof, dat ik, omdat ik belang in u stel, er eenig regt toe heb, prima mijn ouderdom en ondervinding, secundo, mijne arme vermorste levensjaren in die warme bataille en, terdrie omdat ik gedeeltelijk eigenaar ben in dat land, wat een suikerplantatie. „Kyrie eleison!” zuchtte HENRI. „Ja wel, Kyrie eleison!” mijnheer, want ik heb, hier, ondervonden, welke waarheid er in de hollandsche spreekwoorden opgesloten waren, „niet van uwe ijdel, digt, bij uwe schude!” en „Het oog van den meester maakt het paard veel”. „Het eerste,” zeide HENRI, „is waarschijnlijk een kleine surprise voor de Administrateurs al hier, en het tweede, eene kleine aansluiting voor eigenaars, om er de 775 pCt, welke, als schenking van den Staat, door de soevereine, nog verdwijnen,” zelve te genieten. „De beschouwingen mijne jonge vrienden, die ik u, uit mijne ondervinding zal mededeelen, zijn van voor twintig jaren geleden, en ik moet u bekennen, dat, ook daar, — hoe zeldzaam ook! — uitzonderingen op den algemeenen regel plaats vinden, onbekend, kan het u niet zijn, dat deze schoone Nederlandsche kolonie, bij het jaar achteruit gaat en om u diene vreeselijke achteruitgang, duidelijk te maken en er de oorzaken van te doen kennen, moeten wij een weinig van voren af hant be-ginnen. „K. Wordt Kolonie, wanneer wij dat in de geschiedenis lezen, moet ons denken aan een ver afgelegene plekje lands, alwaar een aantal menschen, door een gelijk denkbeeld, verbou-derd heen toeg, om door arbeidzaamheid en in het gevoel van algemeene maatschappelijke gelijkheid, dat „fortuna” te zoeken, wat het vaderland hen niet scheen te kunnen geven. De oorzaken eener kolonie waren meestal, Staats en Godsdiens vervolgingen, achter uit-zetting van een geheele plekje in volkrechten, zoo als dat met Ierland op dit oogenblik plaats vindt, of het plaatsen van soldaten, op eens afgelegene veroverde plekje. Bij het ontstaan eener kolonie, zijn de inzichten gewoontlijk een, van daar spoedige ontwikkeling en vooruitgang. De kolonist zelve denkt welhaast in dien naam, eigen grond en bezittingen, door onderlingen arbeid. „Eene kolonie, behoort altijd Land-bouwende te zijn, van daar, dat volken, die uit den aardhandel waren, zoo als de Jua-deers of Israëlieten, nooit eene kolonie hebben kunnen ontwikkelen, tot een hoopentrap van bloei, wat de geheele Historie ons bewijst. De schone, bekende trekken eener pas gestichte kolonie zijn: Trouw, Godsdiensgheid, eenvoudigheid en strenge gehechtheid, van de oud vaderlandsche zeden, doch daar geen unat-schappij zoo schoedig door vrede deelen wordt doornemend, als eene kolonie, zo verliest ook niets spoediger zijne eigenaardigheid, dan eens volkplanting, alsdan gerakt de vroegere familieband losser, de eenheid van het volk-denkebeeld rekt uit en breekt, en daar, waar vroeger een patriarchaal huisgezin als de schooneste eengezindheid leefde, treedt vreemdelingschap met bedorvende zaden er tusschen, wat alles opheft. De eerste doodelijke handeling in de be-langen eener kolonie, is het oogluikend toestaan, dat kolonisten (het is belagchelyk nu nog, dien naam te noemen) als grond-bezitters, vreemde en onbekend met de volkplanting en den Landbouw, in het lieve vaderland mogen wonen, en mag zoo iets, door wet en regt der tegenwoordige Europeesche staten billijk schijnen, het is ontegenwoordig, de ondergang van iedere kolonie! „Eene kolonie behoort als plekje geheel en on-verdeeld, aan het vaderland te behooren, en

geen eigendom, mag, noch aan vaderland, noch aan vreemdeling worden toegestaan. Al-leen verpachting voor korten of langen tijd, aan inwoners, de arbeid die daar geschiedt, het product dat daar gewonnen wordt, behoort daar, ter markt te komen, zoolang de slavernij op zulk een plekje bestaat en zulk bijzonder eigendom, kan daarstellen van personen, die uit de kolonie willen vertrekken, zoo mogen die personen in het vaderland, waar geen slavernij bestaat, en alzo geen slavenhouding geduld, mag worden, niet toegestaan worden, te wonen, want, zij leven dan aldaar in strijd met de wet, die niemand verbiedt een slaaf te hebben. Immers, haagt hij, zijn eigendom, een slaaf, daar, dan was die slaaf als van zelve vrij. Ik ben geen wet-veelminder, regte geleerde, mijne vrienden, maar ik ken de gevolgen, die ontstaan zijn, uit de ongepaste vrijheid, dat eigenaars voor het grootste gedeelte der kolonie, in het vaderland wonen. Uit dezen ramp-aligen toestand spruit voort: 1. „Minder belangstelling voor de plekje. 2. „Wekla door den dood bij verreis of fa-tore, opvolgende erfenissen, geheele onbekend-heid met den toestand en het karakter der kolonie. 3. „De noodzakelijkheid van representanten der eigenaars, op die plekje te moeten duiden. 4. „Inne spoedige ondervinding, dat in-trique en broddij den waggelend op het velle paard doet zitten, zoodat belang of liefde voor den kolonisten grond, bij hen sterft — en zij slechts denken, om de kolonie lang te maken tot, er nog een druppel uit haren wijers te per-sen is. 5. „Dat zij vermeenen, enig regt te hebben op grondbezittingen, die zij weten, zoo dubbelzinnig door de tegenwoordige eigenaars verkregen te zijn. 6. „De magt die daardoor in handen der representanten komt, en die als volstrekt geen belang in de kolonie hebbende, alles zullen hel-pen belemmeren en wat tot volkverooruitgang dienstig is, die slechts een afgod erkennen, de „Suikerrouw” geheeten. 7. „Die, dooreen zij slechts den tweede stem in het belang van den eigendom hebben, zich wel wachten, van iets te verbeteren, want iets bij gewaagd moet worden — overtuigd, dat deze handeling, door hunne collega's broodbenijders, terstond zoude dienen, om hen bij den eigenaar of fondshouder als rebekels en tegen het gewone doch zekere voordeel, echter in ma-nier, twee deelen te achterlaten af te schillen. 8. „Eene verlamming van godsen wits bij eenigen, die, nu als aangekomen met klasseogen zien, dat de kolonie ten groude gaat, maar met de schooneste bedaardheid en een gemoed zoo kalm, als de beul, die een ander ter dood moet brengen, zeggen: „t spijt me, maar, er is niets aan te doen, t is zijn tijd sal het nog wel uithouden. 9. „Verlamming van concurrentie met den voortgang der beschaving in andere wereld-deelen. 10. „Eene verfoeljelijk eredit-stelsel, dat iedere volksbeweging en arbeid verlamt, ont-zenuwt en vermoordt. 11. „Niet de juiste opwekking tot staat-landhuishoudkundige kennis. 12. „Een langzaam aangroeiende afschuw, van beschavde naties, op die plekje. 13. „Dat alle schade aan eigendom, pro-duct en arbeid, door noodlottige opstandig-heden veroorzaakt, — alleen voor de kolonie blijft, en dat de belangrijkste voordelen, die zij door den grond en den arbeid afwerpt, naar Europa gaat, terwijl zij op de kosten, die gemaakt worden, om te arbeiden, belaa-tingen, zoovers, nog eens eredit, moet geven; — daar de betalingen of geschenken op één jaar — hetgeen een afschuwelijk kanker is voor een landbouwende staat, of door wissels op 3 tot 6 m. „Doch ik zal u op dit punt niet verder met optellingen verhoijen, zeker is het, dat hoogst verwarrende omstandigheden, ten on-dering van de kolonie daaruit ontstaan. Ik noem bij voorbeeld, eene personele belasting, die geheven wordt, op den bewoner, en de waarde zijner inkomsten, zoude nu de repre-sentant van tien, twintig of dertig plantadjes wel zooveel personele belasting worden afge-eischt, als gezamenlijk zoude plaats vinden, wanneer de eigenaren, die bezittingen er woonachtig waren. — deze drukkingsgeest dus ongelijk en is derhalve voor de kolonie eene belasting die niet behoort plaats te vinden. Zoude in ditzelfde geval, de representant van dertig plantadjes en, — laten wij a bet minste nemen, dertig eigenaren, voor de waarde van dertig maal verhoogde contributie, als vrij-stelling van schutterlijke dienst betalen, welke dertig malen, voldoeving, zoude plaats vinden, wanneer de eigenaren er woonden, maar die zij nu, ook diende te betalen, daar buiters en kolonisten, verplicht zijn, hunne eigenom-men, te bewaken, ik noem u slechts een paar nietigheden van weinig belang op, wat maar

wat geld betreft, doch, de wetten, die er langzaam verandert gemaakt zijn, en waarvan de een de ander, aller dolzinnigst tegenspreken, schijnen daar even als de representanten ge-komen te zijn, om zulk een verwarrende toestand, dat, al had men ook een dozijn ARNADNES, en een geheele garen en lint-makel met sluweljes katoen, men nog niet op eene fatsoenlijke wijze het doolhof uit-zonde konen. Doch ook dit punt, zal ik maar laten rusten, want al sprak ik als Brevemana, en een eeuw achter elkander van al de ellendigheden in die kolonie, dan, was ik, nog niet klaar, en Nederland en onze vaderen sloepen mischien dan, nog gerust op hun goed ver-trouwen van wat deze of gene, die er met fortuin van daar kwam, en alzo niet gaarne de sluijters opgelicht willen zien, en van ver-teld hebben. Het tweede punt van gewigt voor een ko-lonie, is de keuze der regering. Ik stel, als schroomvallig om een bepaald uitspraak te doen, de vraag, „Behoort de toestand patri-archaal of republikeinsch te zijn? Moet het bestuur in handen gegeven worden, van een eene Maatschappij of Militaire magt? Laat ons niet onbescheiden eene keuze doen, maar de geschiedenis van alle kolonies ingaan. Elke kolonie begint als een gemeene best, en wordt, door een heider, volgens patriarchale wijze geleid — spoedig verandert die toestand en daar wij nu altesa willen spreken, van kolonien, der zeemogendheden, zoo is de eerste rucht, die eedigen invloed in de kolonie verkrijgt, de maritieme, omdat de koninkrijken en de zeemagt henen zenden om te kijken of de makjes der regten gang gaan, nu zijn de see-lieden hupsche, brave, rondborstige kerels, die excellent orde op hun schip weten te hou-den, maar om zich met platteland-saken te bemoeijen, daar zijn zij gewoonlijk niet in, te huis, zij verdragen, geene ellendige spite-vondigheid, — zij dulden geen gehuiselden staats- of kerk vorm van buiten mooi opge-schilderd, van binnen, vol wormgaten, — zij wringen zich niet, in bogten, gelijk de „Bee-constrictor”, om, al schuivende den boom te bereiken, waaraan zoo vele vruchten rijpen, en toch vrienden! ik wensch van tijd tot tijd, dat er eens een ferme opper-admiraal naar toe ging, om het genoege te maken, van te hooren, dat wij een dozijn of wat schurken, er hebben laten laarsen, kielhalen, kennis heeft doen krijgen, met twee dozijen „sufroyen driensteng”, en grals gepast garnement, voor zijn koninklijk oorlogschip, een stuk of wat aan de rde had laten opknopen. De majoor PIETRIK was al langzamerhand in vuur geraakt, en later, toen ik hoorde, in welken toestand hij, als mede-eigenaar van eene „schrikkelijk winstgevende, suiker-plan-tatie” in de kolonie stond, verwonderde ik mij niet, dat hij met een zekere partijdigheid op die volkplanting Suriname nederzag. „Majoor,” zeide HENRI aanslaande, en hier ledige flesschen, op de tafel plakkende, „De batterijen van den vijand zijn allen uitman-seld, zij schijnen gebrek aan ammunitie, te hebben, mijn dunkt, wij moeten van het sterke punt, dat wij bezitten, gebruik maken en het signaal laten geven, om halt te houden en te bivouakken, of... zullen wij nog een aantal ingen? „Wat riep de majoor, er schelde? de kascht kwam, „Blaas, vort den kok en haal de beste stukken uit de kelder om zoo met een storm te loopen. „Wij bleven dien avond, bij den majoor Res-kawek souperen, waarbij wij ordennen moesten, dat bij de stelling van een goeden aanval uit-muntend verstand, dat de reserve stukken, volmaakt waren en dat wij, toen Gouda's groote klok „twaalf uur” bromden, wij bij het af-trekken met de grootste verwachting op de toekomst, beloofden, morgen avond terug te zullen komen. SCHEEPSTIJNINGEN. BINNENGEKOMEN. Den 21sten deser, de Fransche stoomboot „Abelle” van Cayenne. VERTROKKEN. Den 21sten, de Fr. stoomboot „Abelle” naar Demerarij. UITGEKLAND. Den 20sten deser, het schip „Theodora” Josina, kapt. Tjakkes, lading: 173 ordinaire en 18 kleine vaten Suiker 283785 pond en 22 pnaechons Rum 2640 gallons. Den 23sten, het schip „Johanna Jacoba”, kapt. Sap, lading: 199 ordinaire en 21 kleine vaten Suiker 313985 pond. Beiden naar Amsterdam. Den 26sten, de Engelsche brik „Benjamin Cushing”, kapt. J. Power, naar Gloucester, lading: 153 vaten melassie 19942 gallons, 45 vaten suiker 61282 pond, 139 balen kakao 19560 pond en 4415 pond oud koper. Den 27sten, de Hamb. sloep „Pomona”, kapt. P. M. Durok, naar Demerarij, lading: 33 vaten Suiker 52542 pond, 10 balen schoone katona 3200 pond, 1 baal velle dipo 280 pond.

Te Koop.
Het Huis en Erf

La E No. 196 aan de Groote
Dwaarsstraat in de nabijheid van de
Steenbakkere Gracht — inlichtingen te
bekomen by **Mr. J. C. KROON** naar

12, à 14 Duizend Bolletrie
Cingels, à KONTANT,
te bekomen bij **C. P. EMANUELS,**
over de **Luthersche Kerk,**
Voorradig
BIJ
E. A. J. van Gogh:

Fijne ZREPEN, EAU-DE-COLOGNE,
Borduurwol en Borduurpatronen op gaas
gedrukt, Fijne, verflakte GOEDEREN,
Omberdozen, Bronzen
Thermometers, en Kande-
laars, Porseleinen Voer-
werpen en bijonder

schikt voor Cadeaux,
FLESSCHEN, BAKJES, TAFELS en
DESSERTMESSEN
LAMPGLAZEN,
Compositie K. AARSEN.
Ordinaire en Fijne
SIGAREN.
ROOKTABAK in pons en halve pons
pakjes, WIJN en BIER per dozijn.
THEEBANKET, Butterkoekjes,
Trommels, ANIS BESCHUIT, Amandelen,
BOZIJNEN, Korinten,
Gedrooyde APPELEN,
Sago, Gort, Genua OLIE,
Orgeade, Stroop, Vettes, WORST, SAU-
CISSES, ROLPENS en Bloemkool.
Eene partij Schoenen,
Laarzen en Pantoffels,
voor Heeren, Dames, en
Kinderen, Grondschoe-
nen, enz., enz. (12487)

HOLLOWAY'S.
Pillen.
 Deze bloedzuiverende Pillen zijn gedurende

navraag geweest in ons gewest, Joodsch, Griek
en sedert derzelver eerste invoer in Java zijn
ze grootelijks voortgestrokken geworden, door alle
klassen en standen der maatschappij, terwijl ze
door diegenen welke het bekwaamst zijn ze te
beoordeelen, verklaard zijn geworden beter ge-
schikt te zijn voor de aldaar heerschende ziek-
ten dan eenig ander geneesmiddel ooit te voren
in dit eiland gebruikt. In Koorts: zoowel
alledaagsche als anderdaagsche, en die lastige
derdedaagsche wordt de loop der ziekte gestuit
door dit onschatbaar geneesmiddel, hetwelk
het vergift uit het ligchaamsgestel werpt, de
vechten herstelt, het zenuwgestel opwekt, de
vieren stimuleert, een gezonde werking geeft
aan de huid, en de balans herstoot van den
bloedsomloop, die grondslag der gezondheid
is.

**Deze Pillen en Zalf zijn alhier verkrijgbaar
gesteld bij den Apotheker A. B. DE
VRIES, aan de Zwartenhovenbrugstraat
8 / 1 en / 3. (12487)**

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.